

Oppivelvollisuuden seuranta

Sivistyslautakunta 20.09.2022 § 172

Oppivelvollisuus laajeni vuonna 2021 vaiheittain. 1.1.2021 lukien astui voimaan oppilaiden hakeutumisvelvollisuus, jolla tarkoitetaan sitä, että jokaisen perusopetuksen päättävän nuoren tulee hakea kevään yhteyshaussa tai jatkuvassa haussa jatkokoulutukseen. 1.8.2021 astui voimaan opintojen maksuttomuus toisella asteella. Tavoitteena on, että jokainen Suomessa asuva nuori suorittaa myös toisen asteen tutkinnon. Oppivelvollisuus kestää siihen asti, kunnes nuori täyttää 18 vuotta.

Oppivelvollisuuslain 11 §:n mukaan perusopetuksen järjestäjän ja laissa mainitun nivelvaiheen koulutuksen järjestäjän tehtävänä on ohjata ja valvoa, että sen oppilaana tai opiskelijana oleva oppivelvollinen täyttää oppivelvollisuuslaissa säädetyn hakeutumisvelvollisuutensa. Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuosittain ajankohdan, johon mennessä perusopetuksen ja nivelvaiheen koulutuksen järjestäjän tulee selvittää, ovatko oppivelvolliset aloittaneet perusopetuksen jälkeisessä oppivelvollisuuskoulutuksessa.

Perusopetuksen ja nivelvaiheen koulutuksen järjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu päättyy, kun oppivelvollinen on aloittanut perusopetuksen jälkeisessä oppivelvollisuuskoulutuksessa tai viimeistään ministeriön päättämänä ajankohtana. Opetus- ja kulttuuriministeriö on 9.5.2022 päättänyt, että vuonna 2022 oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistuspäivä on perjantai 26.8.2022.

Oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistuspäivän jälkeen perusopetuksen tai nivelvaiheen koulutuksen järjestäjän tulee selvittää opiskelijan siirtyminen jatko-opintoihin. Hakeutumista ja opintojen aloittamista koskevat tiedot selvitetään valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa (884/2017) tarkoitettuihin rekistereihin eli opiskelijavalintarekisteriin sekä opetuksen ja koulutuksen tietovarantoon (ns. Koski-tietovaranto) tallennettujen tietojen perusteella. Oppivelvollisen tulee koulutuksen järjestäjän pyynnöstä toimittaa selvitys hakeutumisesta ja opintojen aloittamisesta, jos tiedot eivät käy ilmi edellä tarkoitetuista rekistereistä. Jos oppivelvollinen ei ole oppivelvollisuuden suorittamisen tarkistuspäivään mennessä aloittanut perusopetuksen jälkeisessä oppivelvollisuuskoulutuksessa, hakeutumisvelvollisuuden ohjaus- ja valvontavastuussa olevan tahon (perusopetuksen tai nivelvaiheen koulutuksen järjestäjän) on oppivelvollisuuslain 11 §:n 4 momentin mukaan ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle, ettei oppivelvollinen suorita oppivelvollisuuttaan.

Oppivelvollisuuslain 14 §:n mukaan asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu alkaa, kun oppivelvollisen asuinkunnalle on tehty edellä tarkoitettu ilmoitus oppivelvollisesta. Asuinkunnan tehtävänä on ohjata

oppivelvollista hakeutumaan hänelle soveltuvaan oppivelvollisuuskoulutukseen ja tarvittaessa muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin. Tarvittaessa oppivelvollista ohjataan hakemaan oppivelvollisuuslain 7 §:ssä säädettyä oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä, jos esimerkiksi pitkäaikainen sairaus tai vamma taikka muutoin vaikea elämäntilanne estää oppivelvollisuuden suorittamisen. Oppivelvollisen tilanne ja tuen tarve selvitetään yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa. Oppivelvollisuuslain 15 §:n mukaan asuinkunnan tehtävänä on kahden kuukauden kuluttua ohjaus- ja valvontavastuun alkamisesta osoittaa oppivelvolliselle opiskelupaikka tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa (TELMA), jos oppivelvollinen ei tätä ennen ole aloittanut perusopetuksen jälkeisessä oppivelvollisuuskoulutuksessa.

Keväällä 2022 kaikki Mäntsälän oppivelvolliset hakivat jatko-opintoihin. Kolme nuorta jäi tuolloin ilman opiskelupaikkaa ja heitä on ohjattu kesän aikana jatkohaussa oman perusopetuksen oppilaanohjaajan toimesta ja edelleen vuosittaisen tarkastuspäivän jälkeen koordinoivan oppilaanohjaajan toimesta. Vuosittaisena tarkastuspäivänä 26.8.2022 ohjaus- ja valvontavastuu siirtyi perusopetuksen kouluilta kunnalle.

Elokuun 2021 ja heinäkuun 2022 välisenä aikana tehtiin 9 kuntailmoitusta ilman opiskelupaikkaa olevista nuorista. Yhdelle nuorelle opiskelupaikka osoitettiin toimivaltaisen viranhaltijan toimesta, loput hakeutuivat opiskelemaan ohjatusti itse tai heidän oppivelvollisuusikänsä tuli täyteen. Kahdella nuorella on oppilaitoksen ohjauspäivä viikolla 37/2022. Tietoa opiskelijavalinnasta odotetaan samalla viikolla. Yhden 17 vuotta täyttäneen, ilman päättötodistusta olevan nuoren opiskelupaikkaa valmistellaan Mäntsälän perusopetuksessa lasten perusopetuksessa.

(Valmistelija / lisätietoja: opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti [janne.makinen\(@\)mantsala.fi](mailto:janne.makinen(@)mantsala.fi) / tukipalveluiden erityisasiantuntija Taru Kuparinen, sähköposti [taru.kuparinen\(@\)mantsala.fi](mailto:taru.kuparinen(@)mantsala.fi))

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.